

CRÒNICA PARLAMENTÀRIA DE CATALUNYA

Segon semestre de 2015

Roser Serra i Albert*

Paraules clau: Catalunya; Crònica parlamentària.

PARLAMENTARY REPORT ON CATALONIA

Abstract

Parliamentary Report on Catalonia, second semester of 2015

Keywords: Catalonia; Linguistic Law.

Aquesta secció de la *Revista* comenta les tramitacions parlamentàries aprovades i substanciades durant el segon semestre de 2015 que tracten d'aspectes relacionats amb la llengua i la política lingüística o que fan referència al català, ja sigui de forma nuclear o tangencial.¹ En el temps analitzat s'observa un descens de tramitacions en coincidir amb un període a cavall entre dues legislatures. La desena legislatura va acabar a principis d'agost² i el 27 de setembre de 2015 es va iniciar l'onzena legislatura.

La informació de la crònica es presenta estructurada en tres blocs: el primer recull les iniciatives parlamentàries que s'han tramitat per impulsar l'acció política i govern; el segon, les iniciatives de control de l'acció política i de govern; i el tercer bloc analitza altres tipus de procediments.

1 Iniciatives parlamentàries d'impuls de l'acció política i de Govern

Al marge dels procediments legislatius, el Parlament treballa per impulsar l'acció política i de govern. La coneguda funció *d'indirizzo*, definida per la doctrina parlamentària italiana i que significa *direcció política*, s'aconsegueix, principalment, amb les mocions i les resolucions. Aquests instruments de contingut polític obliguen el Govern a dur a terme actuacions i informar el Parlament sobre el compliment donat, si bé s'han de llegir circumscrits al moment concret i dins la legislatura en què s'aproven. Per això, al final de cada legislatura decauen els tràmits per controlar-ne el compliment i convé assenyalar que en aquest primer apartat les dues resolucions que s'analitzen es van aprovar precisament al final de la legislatura.

Resolucions aprovades

[*Resolució 1091/X de 2 de juliol, del Parlament de Catalunya, sobre la discriminació lingüística del català per membres dels cossos policials de l'Estat*](#) (núm. tram. 250-01565/10) (BOPC 627, de 9.07.2015, pàg. 5).

* Roser Serra i Albert, subdirectora general de Relacions Exteriors de la Generalitat de Catalunya.

Citació recomanada: SERRA I ALBERT, ROSER. «Crònica parlamentària de Catalunya. Segon semestre de 2015», *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, núm. 65, 2016, p. 235-239. DOI: [10.2436/20.8030.02.152](https://doi.org/10.2436/20.8030.02.152)

1 La recerca sobre llengua catalana i política lingüística s'ha fet a partir de les iniciatives amb els descriptors següents: "llengua catalana", "política lingüística" o "ús de les llengües". També s'han cercat les iniciatives que en el títol contenen les paraules: "llengua", "catalana" o bé "lingüísti*".

2 [Decret 174/2015](#), de 3 d'agost, de convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya i de la seva dissolució (DOGC núm. 6927, de 4.08.2015).

Amb aquesta Resolució, proposada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la Cambra expressa el seu rebuig de qualsevol tipus de discriminació lingüística i insta el Govern a fer les actuacions necessàries davant el Govern de l'Estat per: a) activar els mecanismes necessaris perquè no es produeixin més casos de discriminació lingüística per part de les autoritats policials; b) tramitar els expedients d'investigació i disciplinaris corresponents en els casos en què hi hagi constància de queixes formals o denúncies sobre discriminació lingüística per part de les autoritats policials; i, c) mantenir i aprofundir la formació específica en llengua catalana, per mitjà del Consorci per a la Normalització Lingüística, adreçada a cossos policials de l'Estat destinats a Catalunya perquè tinguin ple coneixement dels drets lingüístics vigents a Catalunya, com també de les conseqüències legals i disciplinàries de vulnerar-los.

Convé destacar, però, que el Govern de l'onzena legislatura no està obligat a complir les directrius de la Resolució 1091/X aprovada per un Parlament de la legislatura anterior, atès que era una Parlament que no l'ha escollit i aquest fet aniria en contra de la idea de renovació periòdica de les institucions i de la idea de responsabilitat política. El que pot fer el nou Parlament és aprovar novament una Resolució en aquests termes, i llavors sí que sorgiria l'obligatorietat per part del Govern de justificar-ne el compliment.³

[*Resolució 1128/X de 15 de juliol, del Parlament de Catalunya, sobre la llibertat d'expressió o manifestació en una llengua determinada*](#) (núm. tram. [250-01630/10](#)) (BOPC 659, de 24.07.2015, pàg. 8).

Proposada pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa, en aquesta Resolució el Parlament expressa la seva solidaritat amb tots els esportistes que han patit atacs i crítiques per fer ús de la seva llibertat d'expressió o manifestació o per expressar-se en una llengua determinada.

Concretament, la Cambra manifesta la seva indignació per les crítiques i interrupcions patides per l'entrenador del club de futbol de l'Eibar, el 26 d'abril de 2015, provocades per un grup de periodistes que van mostrar intolerància davant el fet que l'entrenador basc s'expressés en eusquera a preguntes dels periodistes del País Basc abans d'atendre les preguntes en castellà.

2 Iniciatives parlamentàries de control de l'acció política i de Govern

El Parlament també controla l'acció política i de govern per mitjà dels mecanismes previstos en el seu Reglament i que funcionen com un sistema de contrapesos de poder entre l'executiu i el legislatiu. Aquesta funció li permet demanar explicacions a l'executiu sobre les actuacions dutes a terme, o bé sobre el capteniment en matèries i polítiques de la seva competència, sense qüestionar la relació de confiança atorgada a l'inici de la legislatura en la votació d'investidura.

Els instruments per fer aquest control són bàsicament les preguntes que els grups parlamentaris plantegen per demanar informació o explicacions sobre una determinada qüestió i que presenten diferents tipologies segons: el format que adopten (escrites o orals), el context on es plantegen (davant del Ple o en comissió parlamentària) o qui n'és el destinatari (el president o els membres del Govern).

En aquest segon apartat s'analitza una única pregunta parlamentària plantejada el segon semestre de 2015 sobre la temàtica de la llengua i la política lingüística. El canvi de legislatura, i eventualment també el fet de tenir un Govern en funcions fins a finals d'any podria explicar, en part, el fet que s'hagi promogut un menor volum d'iniciatives de control de l'acció de govern.

Preguntes escrites al Govern

[*Pregunta sobre les multes lingüístiques imposades a establiments comercials, d'11 d'abril*](#) (núm. tram. [314-20101/10](#)) (BOPC 551, de 28.04.2015, pàg. 54).

Plantejada pel Grup Parlamentari de Ciutadans per saber quantes multes lingüístiques, enteses com a sancions econòmiques o de qualsevol índole imposades a establiments comercials per no retolar en català va imposar la

³ Vegeu la petició "Escrit relatiu al compliment de resolucions i mocions" que es recull a la Memòria de la Comissió de Peticions corresponent al període comprès entre l'1 de juliol de 2014 i el 15 de juliol de 2015 (núm. tram. 264- 00002/10) ([BOPC 660](#), de 27.07.2015, pàg. 28-29).

Generalitat de Catalunya en els anys 2012, 2013 i 2014. També es pregunta quina és la normativa que regula les «normes lingüístiques»; quants expedients sobre multes lingüístiques oberts i pendents de resolució ha tancat la Generalitat de Catalunya, en virtut de l'article 30 de la Llei 3/1993, de l'Estatut del Consumidor de Catalunya. Pel que fa a aquest eventual tancament, el grup també vol saber si la Generalitat de Catalunya ha tancat d'ofici tots els expedients oberts relatius a multes lingüístiques pendents de resolució d'acord amb el Codi de Consum de Catalunya; si la Generalitat ha retornat els imports de les multes lingüístiques imposades en virtut de l'article 30 de la Llei 3/1993, des de l'any 1993 fins a l'entrada en vigor del nou Codi de Consum (Llei 22/2010, del Codi de Consum de Catalunya). En cas afirmatiu, el Grup parlamentari demana saber la suma total d'aquests imports i, en cas negatiu, demana explicacions del per què no s'ha retornat aquesta quantitat. Per últim, en el cos de la pregunta el Grup demana informació sobre les mesures que ha adoptat la Generalitat per complir la Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'autonomia, que declara que qualsevol imposició per part de l'Administració d'una de les dues llengües oficials sobre l'altra en la relació entre particulars és il·legal; i quines mesures s'han adoptat per adaptar el Codi de Consum de Catalunya a aquesta sentència. [Publicació de la resposta del Govern](#) (BOPC 628, de 10.07.2015, pàg. 16).

3 Altres iniciatives

Aquest darrer bloc conté tramitacions que se substancien al Parlament al marge dels procediments legislatius i de les funcions d'impuls i control de l'acció política i de govern. Es corresponen amb funcions diverses que assumeix la Cambra i que també impliquen activitat política relacionada amb la normalització de l'ús social de la llengua, com per exemple la de coneixement d'informes específics, les compareixences o els procediments en exercici del dret de petició.

En el període d'anàlisi, els darrers sis mesos de 2015, la cambra catalana ha tingut coneixement de l'Informe sobre política lingüística per a l'any 2014, el document de síntesi de les aportacions del grup de treball de l'Acord nacional per a la cultura i s'ha substanciat un discurs d'investidura (que ha quedat completat per un segon discurs d'investidura, a principis de gener, que també es comenta conjuntament en aquesta crònica per donar coherència a l'anàlisi del contingut).

Informes

[Informe de política lingüística corresponent al 2014](#) (núm. tram. [334-00127/10](#)) (BOPC 668, de 3.08.2015, pàg. 29).

Lliurat al Parlament el 29 de juliol, l'[Informe de política lingüística de l'any 2014](#) recull diferents apartats: la situació lingüística, l'acció de govern, la projecció exterior, la llengua de signes catalana, l'occità, l'aranès a l'Aran; i el marc legal. Elaborat per la Direcció General de Política Lingüística, especifica un seguit de dades que permeten conèixer la situació del català en diversos àmbits de la societat, les accions dutes a terme pel Govern per afavorir-ne l'ús i el coneixement i la seva projecció.

En l'acte de lliurament, el conseller de Cultura va destacar que la salut del català es manté i que segueix sent una llengua de cohesió i d'oportunitats. Així mateix, va destacar que el 60,2% dels ciutadans nascuts a Catalunya i amb un dels dos progenitors també nadiu parla en català amb els seus fills.

Entre les dades de l'informe destaquen les relatives al coneixement de la llengua, que reflecteixen que el 48% de la població té un nivell alt en totes les habilitats lingüístiques –comprensió, parla, lectura i escriptura– i que el 65,5% dels ciutadans més grans de quinze anys la saben parlar perfectament o força bé.

Documents

[Document de síntesi de les aportacions del grup de treball de l'Acord nacional per a la cultura](#), de 29 de juliol (núm. tram. [335-00013/10](#)) (BOPC 668, de 3.08.2015, pàg. 29).

El [document de síntesi](#) té per finalitat actualitzar el document de bases de l'Acord Nacional per a la Cultura que va redactar el Departament de Cultura l'any 2011, i sotmetre'l novament a l'anàlisi i l'aprovació del Parlament, per fer-lo esdevenir un marc de trobada dels elements imprescindibles que caracteritzen la cultura

del país i els eixos que han d'orientar l'acció de govern en els propers anys. En aquest sentit, conté indicacions sobre la llengua, la governança cultural, sobre l'administració de la cultura, sobre els equipaments nacionals, el sistema bibliotecari, entre d'altres. Per elaborar-lo, el Govern va acordar constituir un grup de treball compartit entre les administracions, les entitats i el sector cultural ([acord de Govern, de 3 de desembre de 2013, pàg. 12](#)).

El document resultant, que ha comptat amb representants dels diferents grups parlamentaris, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i de la Federació de Municipis de Catalunya i de representants del Departament de Cultura, consta de tres parts: un preàmbul, un primer capítol de principis i objectius, i un segon d'acords i compromisos.

Pel que fa a la llengua, el preàmbul posa en relleu que a Catalunya la llengua no només ha estat l'eix central de la configuració d'una cultura distintiva, sinó que també és especialment rellevant en multitud d'àmbits de la creació i difusió cultural. Al primer capítol, sobre els principis i objectius generals, es fa referència a la cultura en tant que un eix estratègic per a la vitalitat social, econòmica i intel·lectual de Catalunya i, a la vegada, que reflecteix una realitat lingüística que demana una atenció intensa en el context de la diversitat social. Finalment, el segon capítol, sobre acords i compromisos, recull set compromisos concrets sobre la llengua:

- 1) La llengua pròpia de Catalunya és el català i és la d'ús normal a les administracions públiques i als mitjans de comunicació públics de Catalunya, i l'emprada com a vehicular en l'ensenyament. La Generalitat de Catalunya mantindrà els esforços necessaris per remoure els obstacles que ho dificulten, sense discriminar la producció cultural catalana en altres llengües.
- 2) Les institucions polítiques catalanes adoptaran mesures per incrementar la presència de la llengua en el mercat cultural. En aquest sentit, pel que fa a la normalització de la llengua catalana es consideren objectius prioritaris de l'acció governamental: la producció audiovisual, la producció editorial, la música i els productes i serveis digitals.
- 3) El Govern reforçarà les accions per al coneixement de la realitat de la llengua catalana al món i per al reconeixement de l'oficialitat del català a la Unió Europea i la seva presència i utilització en els organismes internacionals i en els tractats internacionals de contingut cultural o lingüístic, i també per al reconeixement del català en les comunicacions oficials a les institucions espanyoles. Convé requerir al govern de l'Estat que actuï segons el mandat constitucional de l'article 3, d'especial respecte i protecció de les llengües de l'Estat.
- 4) La Generalitat promourà la comunicació i la cooperació amb les altres comunitats i els altres territoris de parla catalana.
- 5) La política lingüística, al marge de la seva adscripció organitzativa, *és necessàriament una política transversal*. Convé reforçar la coordinació amb el conjunt de l'Administració de la Generalitat i els organismes que en depenen, altres administracions i institucions de Catalunya, inclosos els ens locals. Amb la Comissió Tècnica de Política Lingüística s'incrementarà la coordinació de mesures i projectes dels departaments de la Generalitat. S'avaluarà el funcionament i, en el seu cas, es reformaran els organismes d'assessorament i gestió de la Generalitat (Consell Social de la Llengua, Consorci per a la Normalització Lingüística...) per adaptar-los a la realitat actual, afavorir-ne l'eficàcia i la contribució efectiva de la societat.
- 6) El Consorci per a la Normalització Lingüística és l'instrument principal per a la normalització del català en el territori. Cal, però, actualitzar-ne les funcions i revisar la relació entre els ajuntaments i la Generalitat per assolir la major eficàcia atenent la realitat social actual.
- 7) Cal adoptar mesures de protecció, normalització i impuls de l'occità de l'Aran.

Tot i que el document de síntesi de les aportacions del grup de treball van ser lliurades pel conseller de Cultura al Parlament el 29 de juliol (i la documentació pot ser consultada a l'Arxiu del Parlament), el text no es va sotmetre al debat i aprovació del Parlament degut al finiment de la legislatura.

Debats d'investidura

Debat del programa i votació d'investidura del diputat Artur Mas i Gavarró, candidat proposat a la presidència de la Generalitat (núm. tram. 201-00001/11) ([DSPC P-2, de 9.11.2015](#)) i ***Debat del programa i votació d'investidura del diputat Carles Puigdemont, candidat proposat a la presidència de la Generalitat*** (núm. tram. 201-00002/11) ([DSPC P-7, de 10.01.2016](#)). [Resolució 4/XI del Parlament de Catalunya, per la qual és investit president de la Generalitat el M. H. Sr. Carles Puigdemont i Casamajó](#) (BOPC 34, 11.01.2016).

El programa de Govern es va exposar, en termes similars, en els dos debats. Els dos discursos van identificar tres grans causes de l'agenda política que han de guiar l'acció del Govern de la XI Legislatura: un país més just; un país amb més i millor feina; i un país més transparent més modern i de més bones pràctiques públiques i democràtiques. Encara que el programa de Govern pivota sobre àmbits diferents de les qüestions lingüístiques, dins la causa d'un país més just, un dels seus objectius en els quals el Govern preveu treballar posa l'accent en la llengua catalana com a principal actiu perquè Catalunya sigui un país culte i culturalment avançat, i amb un accés a la cultura en igualtat de condicions. També en ambdós discursos d'investidura es va reiterar una reivindicació que no és nova: la necessitat que el català sigui reconegut com a llengua de ple dret en els organismes internacionals.

Concretament, els candidats es van referir a aquestes idees dins el setè objectiu per fer de Catalunya un país més just, centrat en l'accés a la cultura en igualtat de condicions, per tenir un país culte com a garantia de futur. Catalunya, un país culturalment avançat i amb un alt nivell de creativitat, disposa d'un patrimoni importantíssim i diferencial, i la llengua catalana n'és el principal actiu.

Així mateix, es va posar èmfasi en la necessitat de disposar d'eines d'estat, com una llei de mecenatge per fomentar la participació i col·laboració de la societat civil en la defensa i promoció de la cultura i la llengua. I el discurs també va destacar la necessitat de vetllar perquè el català sigui reconegut i acceptat com a llengua de ple dret en tots els organismes internacionals en els quals participi Catalunya, especialment tots els que depenen de l'entramat d'institucions europees; crear la mancomunitat cultural catalana, sota la fórmula d'un consorci, amb la finalitat de sumar els esforços de les administracions que tenen responsabilitats en l'àmbit de la cultura; i redactar els plans integrals de música, el llibre i les arts visuals per tal de respondre als reptes d'aquests sectors de creació cultural, entre d'altres.

Finalment, i pel que fa a la llengua cal dir que en el discurs d'investidura del candidat Mas, de 9 de novembre, també es van fer referències a la llengua a partir de les crítiques als intents d'encaix de més de cent anys de Catalunya amb l'Estat. Es va posar en relleu que l'estat no promou ni protegeix la llengua pròpia, el català, i es va reivindicar l'aplicació del sistema d'immersió lingüística en l'àmbit educatiu, garantia de cohesió social i d'igualtat d'oportunitats, tot fent referència a les contínues inferències de les institucions de l'Estat, tant executives, com legislatives o judicials.